

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

д. н. з держ.упр., доцент Ортіна Ганна Володимирівна
Таврійський державний агротехнологічний університет
Україна

Процес формування механізму реалізації державної політики антикризового розвитку реального сектора економіки доцільно розглядати як на макрорівні так і на мікрорівні [9].

На макрорівні ключовими завданнями виступають: збільшення сукупного попиту; підвищення норми заощаджень та створення належного інвестиційного клімату, що спонукає до перетворення накопичень на інвестиції; забезпечення переходу виробничих й фінансових ресурсів від неконкурентоспроможних суб'єктів та підсистем реального сектора економіки до конкурентоспроможних й ефективних підприємств, а також в окремі сектори зростання; підтримка експорту та його урізноманітнення; [3] регулювання (стримування) імпорту для захисту національного виробника у межах наявних процедур.

На мікрорівні в процесі реалізації структурної політики на передній план постають завдання стимулювання й підтримки активного розвитку підприємств і організацій, що відзначаються високою економічною ефективністю, а також реорганізації економічних структур, що мають низький рівень ефективності, супроводження погоджувальних процесів в цілях стримування росту цін, введення норм ринкової поведінки суб'єктів економічних відносин.

В ході реалізації даної політики необхідно:

По-перше, виявити «локомотиви зростання», тобто підприємства та організації реального сектора економіки, які реалізують проекти і програми, що забезпечують знаходження і освоєння платоспроможного попиту на ринку; [1]

По-друге, визначити роль і місце існуючих підприємств в економічній системі, забезпечити процес реорганізації неефективних суб'єктів

господарювання, покращити ефективність менеджменту підприємств державної форми власності;

По-третє, скласти перелік господарюючих суб'єктів реального сектора економіки, виробі яких мають стратегічне значення;[10]

По-четверте, визначити підприємства, контрольний пакет акцій в яких мають бути закріплені за державою з метою забезпечення необхідного впливу на процеси прийняття рішень;[2]

По-п'яте, окреслити перелік відповідних підприємств, які потребують державної підтримки з метою збереження конкурентоспроможності на етапі приєднання України до ЄС[4].

Обов'язковою умовою щодо забезпечення антикризової стратегії виступає комплексна реалізація програм й проектів на перспективу (наукових, виробничих, інноваційних, інвестиційних).

Для збереження і наявного науково-технічного потенціалу, який забезпечує стратегічні інтереси і науково-технічну самодостатність України необхідно уточнити пріоритети державної науково-технічної політики, узгоджені із завданнями сталого розвитку.

Необхідно розробити та затвердити державні програми за основними напрямками фундаментальних наукових досліджень, сформувані належний інноваційний клімат в системі національної економіки на основі різних форм й методів державного стимулювання поширення передових технологій та захисту вітчизняних виробників наукоємної конкурентоспроможної продукції.

Сьогодні розвиток виробництва базується на фундаментальних і прикладних дослідженнях, спрямованих на створення нових видів техніки, що відповідають перспективним вимогам щодо екології, безпеки, надійності[11].

Пріоритетними напрямками здійснення наукових пошуків у середньостроковому періоді є:

- застосування альтернативних видів палива (біопаливо, водень, етанол тощо);
- розроблення комбінованих енергетичних установок й паливних елементів;
- розроблення й впровадження технологій щодо супроводу відповідних продуктів протягом їх повного життєвого циклу.

Для реалізації цих завдань має бути забезпечено формування на підприємствах реального сектору економіки необхідного кадрового потенціалу на основі підвищення кваліфікації фахівців усіх рівнів використання та системи безперервної освіти, яка відповідає останнім світовим тенденціям. [5]

Генеральним напрямком здійснення інвестиційної політики на перехідний період має бути формування сприятливого середовища з метою підвищення інвестиційної активності, залучення приватних вітчизняних та іноземних інвестицій. Підкреслимо, що при проведенні ефективної інвестиційної політики повинні дотримуватися наступні основні принципи:

- послідовна децентралізація інвестиційного процесу;
- підвищення ролі не інфляційних джерел накопичення (внутрішніх джерел підприємств і заощаджень населення);
- значне розширення практики спільного (пайового) державно-комерційного фінансування інвестиційних проектів;

- перенесення центру ваги з безповоротного бюджетного фінансування на кредитування на поворотній основі;
- розміщення централізованих капітальних вкладень і державного фінансування інвестиційних проектів виробничого призначення виключно на конкурсній основі;[7]
- використання частини централізованих (кредитних) інвестиційних коштів на реалізацію ефективних інвестиційних проектів, які швидко окупаються та об'єктів малого бізнесу незалежно від їх галузевої приналежності та форм власності для прискорення структурно-технологічної перебудови виробництва;[8]
- стимулювання залучення іноземних інвестицій.

Важливим напрямком в оздоровленні соціально-економічного клімату є інвестиційні програми. Ефективну ринкову економіку доцільно свідомо формувати. Вона має стати підсумком реалізації антикризової стратегії, в рамках якої необхідно узгодити і гармонізувати цільові установки в сфері антикризового регулювання, ринкових перетворень, структурно - технологічної перебудови, підвищення рівня життя населення, ефективного включення у світову економіку. Крім того, для забезпечення безпечної інтеграції України у світову економіку, державі, розвиваючи спеціальні інститути, необхідно забезпечити:[6]

- формування оптимальної структури експорту, яка передбачає значне підвищення в ньому питомої ваги та обсягів товарів з високим ступенем переробки, високоякісних послуг;
- виходячи з наявних конкурентних переваг, виявлення і цілеспрямоване освоєння найбільш перспективних для українського експорту товарних ніш країни на світовому ринку, концентрацію основних зусиль і засобів для досягнення ринкового успіху, а також всебічний розвиток виробничої кооперації, інжинірингу, лізингу;
- досягнення сприятливого торгового режиму у відносинах із зарубіжними країнами та їх торгово-економічними організаціями та спілками (СОТ, ЄС та ін.);
- забезпечення доступу вітчизняних підприємств реального сектору економіки як експортерів та імпортерів на світові ринки машин, обладнання та технологій, інформації і капіталу, до транспортних комунікацій, у тому числі на ринках з високим ступенем монополізації чи захищених протекціоністськими заходами.

Таким чином, ми спробували проаналізувати та систематизувати завдання державної політики щодо антикризового розвитку реального сектора економіки[6]на макрорівні так і на мікрорівні.

Список використаних джерел:

1. Застрожнікова І. В. Засади формування механізмів державного регулювання сільського господарства / І. В. Застрожнікова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 7. – С. 87-90.
2. Застрожнікова І. В. Підвищення ефективності державного регулювання сільського господарства України: дис. ... канд. наук з держ. управ: ління. – К., 2011. – 187 с.
3. Олексенко Р. І. Методичні підходи до формування конкурентоспроможності підприємства /

- Р.І. Олексенко // Держава та регіони. – 2007. - № 2. - С. 172–174.
4. Олексенко Р. І. Політика забезпечення конкурентоспроможності України на світовому продовольчому ринку в умовах глобалізації: тенденції та перспективи / Р. І. Олексенко. – Мелітополь: Колор Принт, 2011. – 200 с.
 5. Олексенко Р. І. Теоретичні аспекти управління персоналом / Р. І. Олексенко С.В. Горохов // Соціально-економічні аспекти розвитку економіки та управління: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції – 2013. – С. 117-118.
 6. Ортіна Г. В. Вплив інтеграційних відносин на формування стратегії розвитку реального сектора економіки / Г. В. Ортіна // Європейський вектор економічного розвитку. Економічні науки. – 2014. – № 1. – С. 129–134. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/ever2014116>
 7. Ортіна Г. Моделювання розвитку реального сектора економіки як елемент державної антикризової стратегії / Ортіна Г. // Економіка. - 2014. - № 2 (128). С. 25–29
 8. Ортіна Г. В. Антикризовий потенціал реального сектора економіки / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 18. – С. 81–84.
 9. Ортіна Г. В. Стратегія антикризового регулювання реального сектору економіки / Г. В. Ортіна // Економіка та держава. – 2015. – № 8. – С. 13–16.
 10. Ортіна Г. В. Напрями реалізації національної стратегії промислово-інноваційної політики / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 14. – С. 49–52.
 11. Сияєва Л.В. Екологічні проблеми України та шляхи їх вирішення [Текст] / Л.В. Сияєва, Р.І. Олексенко, І.М. Плаксина // Вісник Сумського національного аграрного університету. - 2007. - N 4. - С.12-15